

НАША ДУХОВНА СВІТЛИНА

В університеті відкрито етнографічний кабінет, де зібрано старовинні предмети українського побуту: рушники, одяг, посуд, вироби із дерева та глини, музичні інструменти тощо. Створили його кафедра мовознавства на чолі із завідувачем доктором філологічних наук, професором Ларисою Азаровою, університетський інформаційно-видавничий комп'ютерний центр в особі Людмили Хльосткіної та Інститут інтеграції навчання з виробництвом (директор Віктор Мізерний).

Тут проводитимуться заняття з української мови, країнознавства, щоб ближче познайомити іноземних студентів з багатством української культури, звичаями, традиціями, побутом. Краще один раз побачити, ніж сто разів почути. Цей етнографічний кабінет буде гарною ілюстрацією до української історії та культури для іноземних студентів, які навчаються в нашому університеті.

Захоплює розмаїття різних зразків предметів українського побуту й культури XIX — XX століть. Коли сюди заходиш, увагу одразу привертає велика кількість глиняного та дерев'яного посуду: баклаги, глечики, макітри, миски, горщики, куманці, барильця, слоїки тощо. Цей посуд був виготовлений переважно на гончарному крузі та розписаний ангобами — рослинним орнаментом. Теплий колорит створюється коричневими, червоними та вохристими барвами.

Дерев'яні вироби, які представлені ложками, макогонами, люльками, маслобійками, рублями (знаряддя для прасування одягу) у своїй різноманітності форм і призначення також не поступаються глиняним виробам. Про це незаперечно свідчать емкості для зберігання води і напоїв (вина, горілки) — барильця, тарілки, ступки, качки (для розтирання пшо-на, цибулі, сала) тощо. Ложки, головні атрибути столового прибору — теж присутні в музеї. Ще запорожці завжди носили їх при паску, тому різьблена українська ложка мала значну кількість варіантів, адже зберегла характерні риси в межах окремих районів.

Наш український народ працьовитий, щедрий на таланти, здібний, обдарований. Якщо працювати — то до сьомого поту, якщо співати — то дзвінко, розлого, якщо творити щось — то неповторно. Тож, і не уявляємо ми, українці, доброї батьківської хати без прикрас: вишиванок і рушників, витворів народного мистецтва, які завжди були символами любові й незрадливості, оберегами українського народу.

Саме з батьківської хати починається пізнання світу. Білі стіни, біла стеля — неначе виткані з маминого полотна. Сонячне світло ллється через вікна, і від того на стінах вирають розгатовані квітами рушники, розпростерли крила, немов півники, на рушниках горять кетяги калини.

А від печі йде дух вареників, що їх зварила мати та й поклала на стіл, прикривши теж казкової краси рушником. Яким затишком, теплом, спокоєм віє від цих рушників! Саме таке тепло батьківської хати і відтворено в цьому кабінеті.

Поряд з рушниками та вишиванками український національний одяг теж вирізняється своєю красою. Одяг здавна вважався знаковою системою українців, одним з найпопулярніших і найпоширеніших витворів українських жінок-майстринь. Кольорова гамма, мотиви і ритми орнаментики розкривають лагідну вдачу національного характеру, розповідають про славу історію й чарівну природу нашого краю. Створені народною фантазією квіти, рослини, птахи засвідчують одвічне прагнення українців до миру, добра й милосердя. У

нашому кабінеті ви можете побачити жіночі, чоловічі та дитячі сорочки, по-ясне вбрання — спідниці, запаски, плахти, а також хустки, брили тощо.

Ще одним цікавим експонатом є веретено, яке збереглося й дійшло до нас з давніх часів. Якщо ви уважно прислухаєтеся, то можливо до вас долинуть його звуки і мелодії тих пісень, які воно так звикло чути. Адже людина і праця, людина і пісня, людина і витвір мистецтва — це все вічне, безсмертне, щось своєрідне і глибоко вражаюче. Почує ці пісні й немовля, яке мати бережно вкучала і поклала в колиску спати біля теплої тріскотливої мазаної печі.

А над усім цим, немов на сторожі добра і спокою, щастя і любові, портрети наших безсмертних геніїв — Тараса Шевченка та Лесі Українки.

Тож, якщо маєте потребу зустрітися з духовною спадщиною українського народу, яка є втіленням багатобарвної культури і мудрості наших предків, — завітайте до нашого етнографічного кабінету (корпус № 2, аудиторія 2325).

Ірина ЗОЗУЛЯ, Людмила СОЛОДАР,
викладачі кафедри мовознавства